

“ ...

İtiraz gerekçeleri, cevabi yazı ve ekli evrak, ilgili mevzuat bir bütün halinde incelendiğinde;

Tatbik edilen idari yaptırımın kanuni dayanağı olan hükümler incelenecek olur ise;

7 nci madde kapsamındaki izinler:

Geçici Madde 22 - (Ek: 4/2/2015-6592/24 md.) “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, 24 üncü maddenin on birinci fıkrası gereğince 7 nci maddeye göre alınması gerekli olan izinler ile Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlarla ilgili diğer izinler için müracaat edilmiş olmasına rağmen süresi içinde izinleri alınamamış ruhsatlar ile anılan izinlerin süresi içinde alınarak Genel Müdürlüğe verilemeyen ruhsatlar hakkında 30.000 TL idari para cezası uygulanır. İdari para cezası yatırılan ruhsatlar iptal edilmez, bu ruhsatlar hakkında 24 üncü maddenin on birinci fıkrası hükümleri uygulanır.”

İtiraza konu olayda itirazın gerekçesi süresi içinde başvuruda bulunulduğu, fakat cevabın zamanında verilmediği için ceza uygulanmasıdır. Cevabi yazıda da mülkiyet izin belgesinin süresi içerisinde tevdi edilmediği bildirilmektedir.

Kanunun müeyyideye bağladığı fiil ve vakıalar incelenecek olur ise:

a-) Müracaat edilmiş olmasına rağmen süresi içinde izinleri alınamamış ruhsatlar

b-) Anılan izinlerin süresi içinde alınarak Genel Müdürlüğe verilemeyen ruhsatlar

Hakkında kanun sayılan halleri şekli bir kabahat olarak tanzim ve tavsif ederek idari yaptırım ile müeyyidelendirmiştir.

Müracaat edilmiş olmasına rağmen süresi içinde izinleri alınamamış ruhsatlar bakımından söz konusu durumun neden ve nasıl kabahat olarak ihdas edilip yaptırıma bağlandığı hukuken incelenmelidir.

Zira izinlerin verilir verilmeyeceği, verilecek ise hangi sürede nasıl verileceği önem taşımakta olup süreç tamamen ilgililerin dışında işlemektedir. Öncelikle iznin verilir verilmeyeceği, ikinci olarak ta eğer izin verilecekse muhatap açısından iznin ne zaman alınıp alınmayacağı belirsizdir. Bu itibarla kabahat olarak ihdas edilen şekli fiil ve hadise hem akıbeti itibarıyla belirsiz bir sürece, bir idari karara bağlanmakta, hem de muhatapın kusuru, dahli, iştiraki olmaksızın geç verilmiş olmasını kabahat addederek müeyyideye tâbi kılmaktadır. Bu durum ise hukuk devleti ilkesine ve suçların ve cezaların şahsiliği ilkesine aykırıdır. Zira, müracaatçılar kendilerinin dışında gerçekleşen bir eylem ya da olay neden ile (süresi içinde izin alamama) sorumlu tutulup ceza ile karşı karşıya gelmektedirler.

İdari yaptırım “Müracaat edilmiş olmasına rağmen süresi içinde izinleri alınamamış ruhsatlar” yönünden uygulanmıştır. Kanunun diğer “Anılan izinlerin süresi içinde alınarak Genel Müdürlüğe verilemeyen ruhsatlar” yönünden de işbu hali şekli bir kabahat olarak öngörmesi ile “izinlerin süresi içerisinde alınması” hususuna vurgu yapılması dikkate alındığında her iki kabahat teşkil eden seçimlik hareketin de esasen süresi için de müracaatta

Esas Sayısı : 2017/36
Karar Sayısı : 2017/147

bulunulmasına rağmen izin alınmaması olduğu noktasında toplandığı, adeta birbiri içine geçip kaynaştığı görülmektedir.

Bu açıklamalardan hareketle esasen iki farklı seçenek kabahat sayılmış ve tanımı yapılmış olsa da ortada tatbikat açısından bir tek hareket bulunmaktadır. Zira süresi içerisinde izin alınmadığı takdirde bu iznin ilgili kuruma takdimi de netice itibariyle imkânsız bir durumdur.

Maden Kanunu'nun geçici 22. maddesi muhataplarını kendilerinin dışında gerçekleştiren izin başvurusu süreci ve izin alınması, izin karan ile ilgili olarak akıbeti bilinmeyen ve neticeye etkili olma ihtimali ve imkânı bulunmayan bir fiil ve hadise sebebi ile sorumlu tutmaktadır. Açıklanan bu durumun Anayasanın 2. ve 38. maddelerine aykırı olduğu hukuki neticesine ulaşılmıştır.

Netice ve Kanaat:

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve vasıflandırma bağlamında, dosyada mevcut bilgi ve belgeler doğrultusunda tatbik edilen idari yaptırımın kanuni dayanağı 3213 sayılı Maden Kanunu Geçici 22. maddesinin anayasaya aykırılığı hususunda ilgili hükmün 2. ve 38. maddelerde düzenlenen hukuk devleti ile suçların ve cezaların şahsiliği noktalarında Anayasaya aykırılığı netice ve kanaatine varıldığından dayanak kanun hükmünün itiraz yolu ile incelenmek ve karar verilmek üzere Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiştir.

KARAR:

Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-) Maden Kanunu'nun Geçici 22. maddesi hükmünün Anayasa'ya aykırılığı hususunda görüşülmek ve karar verilmek üzere Anayasa'nın 152/1 hükmü gereğince ANAYASA MAHKEMESİNE GÖNDERİLMESİNE,

2-) Anayasanın 152 maddesi gereğince itiraz müracaatının 5 ay süre ile DURMASINA, 5 ay içerisinde karar verilmediği takdirde dosyanın tekrar ele alınmasına,

3-) Kararın muterize ve idari yaptırımı tatbik eden birime TEBLİĞİNE,

4-) Dosyanın da karar ile birlikte GÖNDERİLMESİNE, gölge dosya yapılmaksızın yeni bir değişik iş numarası alınarak karan müteakip yahut Anayasa'nın 152/3 hükmü uyarınca 5 aylık süreden sonra karar verilmek üzere itiraz müracaatına yeni bir dosya numarası üzerinden DEVAMINA,

Mahiyeti itibari ile müessese doğrudan Anayasada öngörüldüğünden ve kanunyolu öngörülmediğinden kesin olarak karar verildi."